

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: T. V. Q.**, zastoupen JUDr. Petrem Práglem, advokátem, se sídlem Dlouhá 5, Ústí nad Labem, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 504/2003 - 16 ze dne 16. 4. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 504/2003 - 16 ze dne 16. 4. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 3826/VL - 11 - 05 - 2002 ze dne 31. 8. 2002, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto o tom, že stěžovatel nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu a že se na něj nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném právním posouzení otázky, a sice v tom, zda je možno na stěžovatele vztáhnout § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, tedy zda stěžovatelova žádost o udělení azylu byla podána zjevně nedůvodně. Stěžovatel má dále za to, že jak v řízení před žalovaným, tak v řízení před krajským soudem, se žalovaný ani soud nezabývaly dostatečně otázkou existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Stěžovatel azylovému řízení nerozumí, proto byla jeho prvotní výpověď postavena toliko na ekonomických důvodech. O dalších důvodech, které mají původ v obavě z pronásledování, se zmínil až později. Právo stěžovatele na udělení azylu je právem na ochranu před pronásledováním a je tedy povinností stěžovatele tvrdit, že je v zemi svého původu pronásledován. Nelze ale dle stěžovatele odhlédnout od toho, že stěžovatel své subjektivní právo staví na skutečnostech, které stojí na pronásledování a diskriminaci v zemi jeho původu, kde nejsou dodržována lidská práva obecně, a protože stěžovatel s tamním politickým systémem nesouhlasí, je objektivně vystaven tlaku tamních úřadů. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil nyní kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatel navrhuje, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout, neboť poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na tomto území. Stěžovatelovy důvody, o které svoji žádost o udělení azylu opíral, byly toliko důvody ekonomickými.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující pro posouzení této právní věci rozhodné skutečnosti: stěžovatel ve správním řízení o udělení azylu setrval na důvodech, podle nichž o azyl v České republice žádá proto, že z ekonomických důvodů musel opustit zemi svého původu. Pracoval jako zemědělec a jeho příjmy nestačily na stěžovatelovu obživu, proto přicestoval do České republiky. Důvodem opuštění země původu byla potřeba vydělat si peníze, které si v zemi původu vydělat nemohl. Žalovaný zamítl stěžovatelovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odstavce 1 písm. a) zákona o azylu, navíc se vyslovil k neexistenci azylových důvodů podle § 13 a § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Z obsahu soudního spisu pak vyplývá, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, z jejíhož doplnění k výzvě krajského soudu vyplývá, že stěžovatel namítal nesprávnost posouzení důvodů pro udělení azylu a nezjištění skutečného stavu věci. Krajský soud žalobu zamítl, přitom dospěl k závěru, že aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu byla důvodná, přitom stručně se vyjádřil i ke správné aplikaci § 13, § 14 a § 91 zákona o azylu žalovaným. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 9. 7. 2004 a ten jej dne 19. 7. 2004 napadl kasační stížností.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Byla přitom podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti, ta souvisí s uplatněnými kasačními důvody. Stěžovatel poukazuje na § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., své námitky obsažené v kasační stížnosti však pod tato ustanovení nepodřazuje. Z obsahu kasační stížnosti, kdy Nejvyšší správní soud přistoupil na samu hranici příznivosti jejího posouzení, vyplývá, že stěžovatel zpochybňuje skutečnost, že by žádost byla podána zjevně nedůvodně, tj. že by byly dány podmínky pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, přitom argumentuje neznalostí azylové procedury a institutu azylu vůbec.

Dále pak stěžovatel zpochybňuje rozsah, v jakém se žalovaný i soud zabývaly otázkou existence překážky vycestování. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost přípustnou.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Pokud jde o aplikaci § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, ohledně té Nejvyšší správní soud konstatuje, že toto ustanovení bylo aplikováno důvodně a správně. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel uvádí pouze ekonomické důvody. Tato podmínka je splněna tehdy, pokud nad rámec důvodů, které zřetelně míří na špatnou ekonomickou situaci žadatele v zemi jeho původu, žadatel žádné jiné důvody neuvádí. Jestliže stěžovatel vstup do azylové procedury opíral o skutečnost, že v zemi svého původu pracoval jako zemědělec a jeho příjmy nestačily na stěžovatelovu obživu, a proto přicestoval do České republiky, kde může prací získat takové peněžní prostředky, které by v zemi původu získat nemohl, přitom žádné jiné důvody neuváděl, nelze úspěšně napadat závěr žalovaného a následně i krajského soudu ohledně důvodné aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Namítá-li stěžovatel, že nezná azylovou proceduru a že řízení neporozuměl, ani této jeho námitce nelze přisvědčit. Stěžovatel byl při pohovoru konaném před žalovaným dne 20. 8. 2002 za přítomnosti tlumočníka zřetelně dotazován na důvody svého příjezdu do České republiky, přitom stěžovatel reagoval jednoznačně v tom směru, že v zemi svého původu neměl stálou práci, do České republiky přijel za prací, aby si vydělal peníze, přitom neměl v zemi svého původu jiné potíže než ekonomického charakteru, což korespondovalo s jeho žádostí o udělení azylu ze dne 13. 8. 2002. Z obsahu správního spisu dostatečně vyplývá, že stěžovatel musel otázkám porozumět a věděl, jakým způsobem a na jaké otázky odpovídá. Proti otázkám žalovaného stěžovatel neuplatňoval žádné námitky, stejně tak žádné námitky neuplatňoval proti protokolaci jeho odpovědí.

Za situace, kdy k aplikaci § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu přistoupil žalovaný důvodně, neměl se již samostatně zabývat ustanovením § 12 zákona o azylu. To ani nečinil. Pokud jde o § 13 a § 14 zákona o azylu, ty sice žalovaným posuzovány byly, neboť žalovaný vyslovil neexistenci důvodů pro udělení azylu podle těchto ustanovení, učinil tak ovšem nadbytečně. Pro rozhodování žalovaného o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v § 13 a § 14 zákona je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. a) zákona zjišťovány nejsou, a proto žalovaný pochybil, pokud se jimi vůbec zabýval. Totéž platí pro konstatování neexistence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Stejný závěr pak Nejvyšší správní soud konstatuje ve vztahu k nyní napadenému rozsudku krajského soudu. Ten se v rámci svého přezkumu měl zabývat důvodností aplikace § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, přitom shledal-li tuto aplikaci ze strany žalovaného důvodnou, neměl se již zabývat ani důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, ani otázkou splnění podmínek pro konstataci existence překážky vycestování. Učinil-li tak, stalo se tak nadbytečně. Z právě uvedeného vyplývá, že nemůže uspět námitka stěžovatele, podle níž se měl žalovaný i soud zabývat otázkou splnění podmínek pro konstataci existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu více, než ve skutečnosti činil. Ani tato námitka tak není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému náklady řízení, které by přesáhly běžné náklady jeho administrativní činnosti, nevznikly, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 7 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. nebylo přiznáno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu